

VNNG

MAGAZINE

Weekblad van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten

P&O-special

De slag om het personeel

Overijssels verzet tegen herindeling

Herverdeling Gemeentefonds: agrarische gemeenten in de herkansing

De krapte op de arbeidsmarkt noopt werkgevers tot actie om goed personeel te werven en te behouden. Hoe doen gemeenten dat? In deze special artikelen over de samenwerking bij werving en selectie; de mogelijkheden voor differentiatie in de beloning; de toenemende aandacht voor loopbaanbeleid; en de mogelijkheid voor oudere werknemers in Amsterdam van een gedeelte van de werktijd te besteden aan vrijwilligerswerk. Aanleiding voor deze special is het tweedaagse congres 'Personeel en organisatie in de etalage' op 1 en 2 december in de Utrechtse Jaarbeurs, georganiseerd door het College voor Arbeidszaken, de VNG en Recent.

Foto: ANP

Tekeningen: Hans Sprangers

De slag

➔ **ANTWERP GEDINE** Hoezo schaarste op de arbeidsmarkt? Groningen had het voor het uitzoeken toen honderd hoogopgeleide jongeren zich meldden voor een traineeprogramma. Maar het is wel eens – of eigenlijk meer dan eens – anders. Om sollicitanten te verleiden tot een baan als gemeente-ambtenaar is alle hulp welkom.

De pijn zit hem vooral in het middensegment, meent Ronald Prins, hoofd P&O van de gemeente Dordrecht. 'Voor het hoger segment met salarissen van twee ton zijn nog wel mensen te krijgen. Aan de onderkant van de markt bij de uitvoerende functies kun je terugvallen op de arbeidsreserve: de allochtonen, hennetreders en werklozen. Het middensegment, en dan vooral de functies op het finansiële en technische vlak, blijft moeilijk.' Het probleem begint zelfs toe te nemen, merkt Prins. Onlangs maakte hij nog mee dat op een vacature slechts vier brieven binnenkwamen, terwijl maar één kandidaat voldoende aan de eisen.

Dat Dordrecht geen organisatorische problemen krijgt door het tekort aan sollicitanten, is voor een groot deel te danken aan het voortvarende doorstromingsbeleid van de gemeente. In persoonlijke ontwikkelingsplannen wordt de gemeentse loopbaanontwikkeling vastgelegd. Prins: 'Het tekort aan mensen vang je zo op met eigen kweek.'

Ook gaat Dordrecht de secundaire arbeidsvoorwaarden nog verder 'oppluizen'. Want, zo weet Prins, in de secundaire arbeidsvoorwaarden schuilt het geheim wapen van de overheid. Bij de gemeente kun je vier dagen werken als directeur. Daar hoef je in het bedrijfsleven niet om te komen. Overal werk je te pletter, maar bij ons werk je je tenminste niet op vrijdag te pletter.

Uitdaging

Klagen over tekort aan werkmensen doet Prins niet. De krappe arbeidsmarkt is voor hem en zijn collega's één grote uitdaging. 'De krapte heeft werving en selectie op de politieke agenda gezet en daardoor is veel mogelijk. Het gaat nu niet meer om het even plaatsen van een advertentie, maar je moet echt nadenken en al je creatieve aanwinkelen. Een afdeling recruitment, zoals in het bedrijfsleven,

kan worden. Gedacht wordt aan tijdelijke personeelsaangestelden met instellingen in de buurt.

Vacaturebank

Bij het verbeteren van de werfingskracht van gemeenten en de mogelijkheden tot doorschuiving komt hulp van de Vereniging voor Overheidsmanagement (VOM) in de vorm van de op 30 september in het leven geroepen Stichting Algemene Bestuursdienst voor Decentrale overheden (ABD-decentraal). Gewerkt wordt om te beginnen aan het opzetten van een landelijke virtuele vacaturebank. 'Met zo'n brede vacaturebank ontstaat een veel breder beeld van vraag en aanbod', zegt Hinkel Liebrege, gemeentese adviseur van Zoetermeer en voorzitter van ABD-decentraal. De stichting helpt organisaties verder met het aanbieden van personeelinstrumenten, zoals een matching- en caschingsysteem. Liebrege: 'Zoek je een senior beleidsmedewerker en

vind je alleen maar mensen die daar niet te licht voor zijn, dan kunnen ze met een coaching-traject en opleidingen doorgroeien naar de functie. Zo'n sollicitant is dan niet verloren voor de organisatie.' Volgens de voorzitter kunnen gemeenten sollicitanten waar ze echt niets mee kunnen, door het bestaan van een landelijke vacaturebank ook gemakkelijker doorverwijzen naar een andere organisatie. Zoals in ieder geval de decentrale overheid verslemmelt heeft van het aanbod. Liebrege: 'Gemeenten moeten dat idee tussen de oren krijgen.' Een proefproject in de regio van Zwolle heeft volgens haar uitgewezen dat dat in de praktijk goed werkt. De databank, volgens Liebrege complementair aan andere bestaande databanken, zoals Jobnews, moet dit voorjaar gaan draaien. Inmiddels heeft het arbeidsbureau zich al gemeld als belangstellende om deel te nemen. 'Van harte welkom', oordelt Liebrege, 'we zijn er voor iedereen.'

de geesten. De grote hoedschap luidt daarbij dat de overheid het recruitmentkader moet wijzigen. Liebrege: 'We werken nog met een recruitmentkader van vroeger. We moeten meer mensen aannemen die we zelf kunnen coachen naar een goede plek. Het is toch aardig dat ik alleen al door de publicaties in de pers over de stichting enorm veel sollicitatiebrieven binnenkrijg van hartstikke goede mensen. De mensen zijn er best, we moeten alleen leren ons flexibel te presenteren. Om werkzoekenden meteen uit te roepen om eens te komen praten, ook als er niet een concreet vacature ligt.' Vergezeld van de ambtenaren-poggroep uit Breda moet van de bijeenkomsten

in het land ook de werwende hoedschap uitgaan dat de overheid uit haar simel komt. Hoe welen Zoetermeer de vacatures nog redelijk te vervullen zijn, denkt Liebrege dat dit het moment is voor actie. 'De stichting gaat van start met voor het moment dat het echt slecht gaat worden.

Daan we nu niets, dan gaat de spiraal in rap tempo naar beneden.' Hielke Mesters juicht de oprichting van ABD Decentraal toe: 'Het lijkt me een goed initiatief. Alle hulp is welkom.'

Onderaan en ontploopt gemeenten zelf in onderlinge samenwerking ook initiatieven om de positie op de arbeidsmarkt en de doorschuiving van personeel te verbeteren. P&O'er Prins uit Dordrecht is in gesprek met collega's uit Breda, Rosendaal en Bergen op Zoom over een mogelijke uitbreiding van het eigen mobiliteitsprogramma binnen de regio. Ook loopt een discussie over het opnemen van elkaars vacatures als interne vacatures. Prins: 'Daarmee verpoot je je werfingsgebied enorm.'

Concreet is er al samenwerking tussen veel grote gemeenten. Binnen het DDOG (periodiek overleg van de grote gemeenten) is afgesproken om de werfingsactie op de banenlijst Jobnews te continueren. Op die

manier wordt de gemeente gepromoot (op de site staat een wervend verhaal over de voordelen van het werken bij de gemeente) en kunnen werkzoekenden doorklikken naar aangestelde gemeenten om concrete vacatures te bekijken.

Verder is Prins deze week

weerde vinden op een banenlijst in de RAI, waar hij samen met Almere en Hilversum niet alleen zijn eigen, maar ook de gemeente promoot als werkgever. Op 17 december komen gemeentelijke vertegenwoordigers P&O en wethouders binnen het DDOG opnieuw bijeen om te praten over het aantrekkelijk maken van de overheid.

De VNG is onderliggends in samenwerking met de SDU - hopen met een vacature-overzicht voor topfamilies bij lagere overheden; beide organisaties werven bovendien gezamenlijk personeelsadvesterendes. De advertenties en het vacature overzicht staan onder de naam 'TopAmbt' zowel in VNG-magazine als in de Staatscourant, verder op de websites van de VNG en de SDU. Om de aandacht voor de positie van gemeenten op de arbeidsmarkt te vergroten, gaat het vacature-overzicht op de websites gepaard met een selectie van berichten uit VNG-magazine en de Staatscourant. *

'In secundaire arbeidsvoorwaarden schuilt geheime wapen overheid'

Op de planning staat vaders de certificering van maatschappijen die de lagere overheid kunnen helpen met werven en binden. Liebrege: 'Lagere overheden zijn goed jacht krijgt aan organisaties. Hoofthoofden worden er op uitgesmeerd om mensen te vinden. Wij willen stampels verlaten aan denken die dat tenminste goed doen.'

De decentrale overheden zoeken elkaar nu al samen op en wisselen personeel of trainees uit. Maar volgens Liebrege gebeurt dat allemaal te veel hier en daar en kost dat daardoor te veel geld. Liebrege: 'De circa 750 units die met elkaar de lagere overheid vormen, willen allemaal dat hun mensen ook wel eens wat anders doen. Of dat lukt, hangt vaak af van de wettelijke omstandigheden en het netwerk van de P&O'er. Wij willen dit meer structureren, een andere manier van denken in gang zetten.'

De stichting trekt daartoe komende jaar het hand in 'Marktwerking', roemt Liebrege het bewerken van